

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,374 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลโคกศรี. 2551 : 1)
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Samples size) จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวน 2,374 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิด เท่ากับ .05

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{2,374}{1 + 2,374(0.05)^2} = 342$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน ดังนั้น เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยจึงกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2 กำหนดสัดส่วนประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสุ่มตามลำดับชั้น (Stratified random sampling) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และจำนวนหน่วยตัวอย่าง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่	ชุมชน	จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง (คน)	จำนวนหน่วยตัวอย่าง (คน)
1.	ชุมชนบ้านโคกเครือ หมู่ที่ 3	73	10
2.	ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 4	436	63
3.	ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 5	632	91
4.	ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 6	497	72
5.	ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 7	421	61
6.	ชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง)	315	45
	รวม	2,374	342

2.3 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากให้ได้จำนวนตามหน่วยตัวอย่าง โดยทำรายชื่อของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งหมดของแต่ละชุมชนลงในกล่องแล้วหยิบขึ้นทีละรายชื่อแล้วบันทึกรายชื่อนั้นไว้ และนำรายชื่อเดิมกลับลงในกล่องอีก เพื่อให้ทุกรายชื่อที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่ จนกระทั่งได้รายชื่อของหน่วยตัวอย่างแต่ละชุมชนจนครบตามจำนวนของหน่วยตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จนครบตามจำนวนหน่วยตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย

1.2 กำหนดขอบเขตของคำถาม และร่างให้ครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้อง

กับวัตถุประสงค์การวิจัย แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการควบคุม

วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แนะนำ แก้ไขปรับปรุง

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และสถิติที่ใช้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.3.1 ว่าที่ร้อยโท อนุช ปิ่นชมพู ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองเป้น ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สำนักงานเทศบาลตำบลหนองเป้น อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.3.2 นางอินตา ภูผาคือ ตำแหน่ง วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ครุศาสตรบัณฑิต โรงเรียนส่องสีวิทยา ตำบลขามเฒ่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.3.3 นายประสงค์ สกุล ตำแหน่ง วิทยฐานะครูชำนาญการ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม ตำบลอิติ้อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 40 ราย

1.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t -test โดยนำข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.734 ขึ้นไป (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2550 : 40 – 47)

1.6 เฉพาะข้อถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเหมาะสม นำมาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9882 (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2550 : 48-49)

1.7 นำแบบสอบถามการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม ทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 6 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านโคกเครือ หมู่ที่ 3 ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 4,5,6 และ 7 และชุมชนหมู่ที่ 13 (ปากทางเขื่อนลำปาวและป่าแดง)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ผู้วิจัยตั้งผู้ช่วยผู้วิจัย จำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการชี้แจงผู้ช่วยผู้วิจัยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนหน่วยตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปรอิสระ ทั้ง 6 ชุมชน ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการทดสอบโดยวิธี LSD. (Least significant difference)

4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล โคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ใช้วิเคราะห์ตัวแปรอิสระ ทั้ง 6 ชุมชน เมื่อผลการทดสอบมีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD. (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2550 : 62 - 63)